

- Jeg har overskuddet til at hjælpe andre

FRIVILLIGE: Ronny Peter er en af de frivillige i Palliativt Frivilligt Netværk

AASTRUP: - Jeg har haft meget med døende mennesker i eget hjem at gøre. Det har aldrig været svært at snakke om døden. Sådan lyder det fra Ronny Peter fra Aastrup.

Han har liver igennem været inden for plejen, han havde blandt andet 10 år som sygehjælper på Faaborg Sygehus og 20 år som leder inden for hjemmeplejen i Svendborg og Odense.

-Jeg har aldrig lavet andet end at beskæftige mig med andre, siger han.

Derfor krævede det ikke de store overvejelser, da han for et år siden gik på pension og blev spurgt, om han ikke kunne tænke sig at være en del af Frivilligt Palliativt Netværk.

Han havde egentlig besluttet, at han ikke ville have noget med andre mennesker at gøre. Han var i stedet begyndt at læse filosofi, og det var i den forbindelse, at han mødte han en fra berørelsen.

- Det er lige noget for dig, sagde hun.

Og så blev det sådan.

På deres præmisser

Det er på den syges præmisser, hvad der skal ske, når Ronny Peter tager ud.

- Vi får ikke oplyst, hvad der fejler. Sygdommen er ikke det primære. Det er at finde ud af, hvad man kan gøre der, fortæller Ronny Peter.

• Ronny Peter fra Aastrup har været frivillig i et år.

- Vi er ikke vågekoner eller besøgsvenner. Vi vores helt egne. De kan tale om døden, hvis de vil det. Men det er ikke mig, der skal starte samtalen. De bestemmer, understreger Ronny Peter.

Vil de til frisøren, køres der til frisøren. Vil de snakke, snakker de. Vil de en tur i skoven, kører de i skoven.

Men ofte er der tale om afslutning.

Man sidder ved patienten i et par timer, mens den pårørende får handlet, sovet eller bare får et pusterum. Det er de små ting, der gør forskellen.

Ronny Peter har hjulpet fire i det år, han har været frivillig.

For ham giver det mening at være en del af netværket og hjælpe folk i deres sidste tid.

- Vi kommer på banen, når der ikke er andre muligheder mere. Når kun tiden er tilbage. Jeg har overskuddet til at hjælpe andre. Og jeg føler, at det er en hjælp, siger han.

Meningsfuldt

Oftest varer forløbet med de uheldbrede syge kun en måned eller to. Så forløbet er så kort, at man ikke når at involvere sig personligt.

- Når de er døde, er det et overstået kapitel. Vi går heller ikke med i kirke. Kun hvis fa-

milien spørger, forklarer Ronny Peter.

I sjældne tilfælde kan forløbet vare et år eller mere. Og det er her, det bliver svært ikke at knytte sig.

- Og selvfølgelig er det hårdere at opleve en ung kvinde, der har små børn, end det er med en på 80 år, siger Ronny Peter.

For ham er det både meningsfuldt og spændende at bruge et par timer ugentligt i netværket.

- Vi møder så mange forskellige mennesker med forskellige indgangsvinkler til livet. Høj, lav - vi møder alle, siger han.

- Alle brugerne ved, at de skal dø. Men alle oplever det forskel-

ligt. Nogen er meget alklarede. Jeg har ikke oplevet, at folk er bange.

Ifølge Ronny Peter skal man som frivillig i netværket kunne lide andre mennesker. Og så må man ikke have berøringsangst over for døden.

- Man skal ikke være bange for døden. Den er der, understreger Ronny Peter.

AF ANNE JØRGENSEN
annj@faa.dk

En hjælp til den sidste tid

FRIVILLIGE: Palliativt Frivilligt Netværk yder en hjælp til uhelbredeligt syge i eget hjem på Fyn. Nu søger de flere frivillige i det sydfynske

FR: Der er årligt 700 mennesker på Fyn, der rammes af uhelbredelig sygdom.

Somstedelen af befolkningen ønsker at dø i eget hjem. Men siden en proces kan være opslidende - også selv om man har en stor familie og et stort netværk. For det er svært at blive ved med at spørge de pårørende om hjælp, når man ikke kan give noget igen. Og det er her, at Palliativt Frivilligt Netværk (PFN) går ind og hjælper til med at gøre en forskel.

Netværket yder via deres frivillige en hjælp til uhelbredeligt syge i eget hjem. Pt. har de 39 frivillige, der hjælper over hele Fyn. Men de mangler nogen her

fra Sydfyn. Og derfor arrangerer de den 7. marts et informationsmøde i Faaborg i håb om at få vækket nogen i området.

Hjælp 101 sidste år

PFN blev etableret i 2013. Det var Rotary Odense, der tog initiativ til at stifte netværket. Årsagen var, at et af deres medlemmer blev uhelbredeligt syg og døde på hospice. Rotary mente, at der var brug for mere støtte til personer, der gerne ville dø i eget hjem. Og undersøgelser viste efterfølgende, at hele 82 procent af danskerne ønskede at dø hjemme og ønskede hjælp til at blive i eget hjem.

Der blev derfor indgået en samarbejdsaftale med Region Syddanmark og Palliativt Team Fyn, og de ansatte Inge Hansen som koordinator.

Palliativt Team Fyn kommer på banen når patienter erklæres uhelbredeligt syge, og vurderer, hvad den enkelte har brug for. Her tilbyder de også støtte fra det frivillige netværk.

Heraf var der sidste år 101

uhelbredeligt syge borgere, der valgte at tage mod hjælp fra PFN.

Et pusterum

Netværkets koordinator, Inge Hansen, matcher frivillige og uhelbredeligt syge efter samtaler med begge parter.

Hvad hjælpen konkret består af, og hvor mange timer der kræves, er forskelligt.

Vores erfaring er, at det primært er ægtefæller, der har behov for hjælp. De er bundet 24 timer i døgnet, og med hjælp fra en frivillig kan de få noget tid til egne gøremål, forklarer Inge Hansen.

Der er også mange forespørgsler på hjælp om natten.

Hvis de pårørende ikke har sovet i en uge, så bliver man udbrændt, siger Inge Hansen.

Derfor kan netværket stille med en frivillig, der er til stede et par nætter, så de pårørende kan sove trygt.

Noget tredje er dér, hvor den syge ikke længere kan køre bil, men gerne vil ud.

Den frivillige kommer i egen bil, og så er der tid og ro til at finde ud af, om de skal ud og købe en kjole, tre liter mælk eller se, om vandet er blåt, siger Inge Hansen.

Hun understreger, at netværkets frivillige ikke er besøgsvenner, at der ikke er tale om en vågetjeneste, og at der ikke ydes nogen former for pleje.

Vi er til rådighed, og vi skaber tryghed. Vi er hos mennesker, hvor der stadig er fokus på det liv, der leves.

Et meningsfuldt møde

Det er ikke alle, der kan blive frivillige i PFN. Faktisk vælger de en del fra efter første samtale.

Inge Hansen lægger vægt på, at de frivillige har livserfaring og er modne, stabile og mobile.

Det er vigtigt, at man er åben og fordomsfri, da man kommer ud i private hjem. De må ikke have forudbestemte holdninger til, hvordan livet skal leves eller afsluttes, forklarer hun.

Man skal kunne hvile i sig selv og skal stå til rådighed for

den anden. Udgangspunktet er hele tiden i den syge. Og der ligger en klar aftale om, hvad den frivillige skal gøre.

Ved hvert besøg skal den frivillige være indstillet på, at det kan blive sidste besøg.

Men mentalt skal man forberede sig på, at et forløb varer et halvt år, siger Inge Hansen.

Efter hvert forløbs afslutning deltager de frivillige i en refleksion, hvor alt bliver snakket igennem.

Vi hører fra de frivillige, at der giver rigtig mening at være frivillig. Når man er uhelbredeligt syg, betyder det noget, hvem man er sammen med, og hvad man taler om, siger Inge Hansen.

Der er meget liv og energi i det her arbejde. Og folk bliver overrasket over, hvor meget de oplever. Det er et møde mellem to mennesker, der giver mening, forklarer hun.

Mødet i Faaborg er mandag den 7. marts klokken 19 i Huset på Færgevej 2.